

MINISTRI MÄÄRUS

07.08.2023 nr 45

Sotsiaal- ja tervisevaldkonna vabaühenduste toetamine"

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse sotsiaal- ja tervisevaldkonna vabaühenduste toetamiseks valdkondlike programmide tingimused ja kord.

(2) Valdkondlikud programmid on järgmised:

- 1) hasartmängu- ja digisõltuvus;
- 2) vaimse tervise huvikaitse;
- 3) psüühikahäireid kogenud inimeste võimestamine;
- 4) tervislik toitumine ja liikumine;
- 5) elanikkonna esmaabioskused;
- 6) toiduabi.

(3) Valdkondlike programmide raames toetatakse ka välisprojekti omafinantseeringu katmist, et kaasata täiendavaid rahalisi vahendeid valdkondliku programmi eesmärkide täitmiseks.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) välisprojekt – väljaspool Eestit registreeritud asutuse või organisatsiooni rahastatav projekt;
- 2) omafinantseering – projekti abikõlblikud kulud, mille katab rahaliselt toetuse saaja või partner;
- 3) väljund – projekti raames loodud mõõdetav tulemus, toode või osutatud teenus, mis on vajalik tulemuse saavutamiseks ning on otseselt seostatav elluviidud tegevuse ja selleks tehtud kuludega;
- 4) tulemus – projekti tegevustest kasusaajatele avalduv väljundite lühiajaline mõju, mida soovitakse saavutada.

§ 3. Otsuse ja toimingu vaidlustamine

Sotsiaalministeeriumi otsust või toimingut on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk

Toetust antakse kooskõlas heaolu arengukavaga aastateks 2023–2030 ja rahvastiku tervise arengukavaga aastateks 2020–2030 eesmärgiga soodustada vabaühenduste osalemist sotsiaalvaldkonna ja tervisevaldkonna poliitika kujundamises ja elluviimises.

2. peatükk

Projekti elluviimise periood, toetuse osakaal ja abikõlblikud kulud

§ 5. Projekti elluviimise periood

(1) Projekti elluviimise periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal tehakse projekti tegevused ja tekivad projekti elluviimisega kaasnevad kulud.

(2) Projekti elluviimise periood nimetatakse taotlusvooru avamise teates. Projekt peab kestma taotlusvooru avamise teates nimetatud perioodi lõpuni või selles nimetatud vastava arvu kuid.

(3) Projekti elluviimise perioodi võib projekti elluviimise ajal pikendada, kui projekti elluviimisel on tegutsetud hoolsalt ning pikendamise vajadus tuleneb toetuse saajast ja partnerist sõltumatutest asjaoludest.

(4) Projekti elluviimise perioodi pikendamise taotlus tuleb esitada Sotsiaalministeeriumile esimesel võimalusel. Pikendamist saab taotleda kuni 30 päeva enne projekti elluviimise perioodi lõppkuupäeva.

§ 6. Toetuse osakaal

(1) Omafinantseeringu minimaalne määr on 1% projekti abikõlblikest kuludest. Omafinantseeringu kohustust ei kohaldata välisprojekti omafinantseeringu toetuse korral.

(2) Välisprojekti omafinantseeringu katmiseks taotletav toetuse summa ei või ületada välisprojekti omafinantseeringu summat.

§ 7. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted

(1) Abikõlblikud on kulud, mis on põhjendatud ja vajalikud projekti eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks.

(2) Kulu on abikõlblik, kui see on:

- 1) tekkinud projekti elluviimise perioodil ja aruande esitamise ajaks tasutud;
- 2) tasutud toetuse saaja või partneri arvelduskontolt;
- 3) tõendatav algdokumendiga ja ülekande tegemist tõendava maksedokumendiga;
- 4) vastab kohalduvatest õigusaktidest tulenevatele nõuetele ja toetuse saaja või partneri raamatupidamise sise-eeskirjale.

(3) Toetuse saaja ja partneri raamatupidamise sise-eeskiri ja auditeerimise kord peavad võimaldama projekti finantsaruandes esitatud kulude otsesest võrdlust raamatupidamiskannete ja tõendavate dokumentidega.

§ 8. Abikõlbmatud kulud

Järgmised kulud ei ole abikõlblikud:

- 1) investeering kinnisvarasse ja taristusse;

- 2) kapitalirent;
- 3) amortisatsioon;
- 4) remondikulu;
- 5) sõidukid, sealhulgas mootorsõidukid, maastiku- ja veesõidukid, droonid, ning nende soetamis-, rendi- ja ülalpidamiskulud;
- 6) kulu, mis on tekkinud väljaspool projekti elluviimise perioodi;
- 7) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikutelt kauba ja teenuse ostmise kulu, välja arvatud juhul, kui selle vajadust on põhjendatud taotluse eelarves ja järgitud on hankereegleid;
- 8) trahv, rahaline karistus ja kohtuvaidluse kulud;
- 9) intress võlalt ning võla teenindamise tasu ja viivis;
- 10) kulu, mis kaetakse muust allikast;
- 11) käibemaks, välja arvatud juhul, kui käibemaks ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;
- 12) muud projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebavajalikud kulud.

§ 9. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), või komisjoni määruses (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(2) VTA määruse kohast vähese tähtsusega abi ei anta VTA määruse artikli 1 punktis 1 sätestatud juhtudel. Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohast vähese tähtsusega abi ei anta sama määruse artikli 1 punktis 2 sätestatud juhtudel.

(3) Ühele ettevõtjale ei tohi koos määruse alusel taotletava abiga jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul:

- 1) VTA määruse kohaselt antud vähese tähtsusega abi ületada määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 3 lõikes 2 nimetatud summat;
- 2) komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 alusel antud vähese tähtsusega abi koos VTA määruse kohaselt antud vähese tähtsusega abiga ületada sama määruse artikli 2 lõikes 2 nimetatud summat.

(4) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised isikud, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(5) VTA määruse kohase vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse sama määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohase vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse sama määruse artikli 2 punktides 5–8 sätestatud nõudeid.

(6) Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 alusel antud vähese tähtsusega abi ja riigiabi ei anta ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

3. peatükk Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Taotlejaks võib olla Eestis registreeritud mittetulundusühing või sihtasutus.

(2) Taotleja võib tegevuste elluviimisse kaasata partnereid, kellega koostöös ta projekti ellu viib ja kelle osalemine projektis on vajalik soovitud tulemuse saavutamiseks. Partneriks ei ole projekti kaasrahastaja, kes ei osale projekti tegevuste elluviimises, ega teenust osutav isik. Partneril tekivad projekti elluviimise käigus kulud.

(3) Partneriks võib olla Eestis registreeritud juriidiline isik, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse üksus või asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kui valdkondliku programmi tingimustest ei tulene teisiti.

(4) Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele tingimustele:

- 1) maksuvõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;
- 2) ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;
- 3) ei oma võlgnevusi Sotsiaalministeeriumi ees, on tagastanud eelnevalt saadud toetuse kasutamata jäägi ja tasunud tähtajaks tagasinõude;
- 4) varem antud toetuse kasutamise aruanne on esitatud õigeaks ajaks ning puuduste korral aruandes on need tähtajaks kõrvaldatud;
- 5) juhtorgani liikmetel puudub kehtiv karistus majanduslaselise, ametialase, varavastase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo eest või süüteo eest perekonna ja alaealise vastu;
- 6) majandusaasta aruanne, mille esitamise tähtaeg on saabunud, on esitatud;
- 7) juhtorgani liikmetega seotud juriidilised isikud vastavad punktides 3 ja 4 sätestatud tingimustele;
- 8) taotlejal on oma tegevust tutvustav ja avalikkusele kättesaadav veebileht või sotsiaalmeedia väljund;
- 9) muud valdkondliku programmi tingimustes sätestatud nõuded.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus koos lõikes 2 nimetatud dokumentidega on esitatud e-toetuse keskkonnas, lähtudes selle andmeväljadest;
- 2) taotluse on allkirjastanud allkirjaõiguslik isik;
- 3) toetust taotletakse valdkondliku programmi eesmärkide täitmiseks ja toetatavate tegevuste elluviimiseks;
- 4) taotlus sisaldab partneri kaasamise korral partneri andmeid, tema kaasamise vajaduse põhjendust ja partneri toetatavaid tegevusi;
- 5) taotluses on nimetatud tegevuste väljundnäitajad;
- 6) toetatavate tegevuste elluviimiseks taotletava toetuse summa ja selle osakaal abikõlblikest kuludest vastavad määruses sätestatule;
- 7) toetatavad tegevused peavad olema kavandatud taotlusvooru teates nimetatud projekti elluviimise perioodi;
- 8) toetuse summa on kooskõlas toetuse piirmääruga, kui see on valdkondliku programmi tingimustes määratud;
- 9) muud valdkondliku programmi tingimustes sätestatud nõuded.

(2) Taotleja lisab taotlusele järgmised dokumendid:

- 1) partneri kaasamise korral partneri kinnituskiri projektis osalemise, taotluse ja määrusega tutvumise ning partneri õiguste ja kohustustega nõustumise kohta;
- 2) volikiri, kui taotluse allkirjastaja tegutseb volituse alusel;
- 3) välisprojekti toetusleping või otsus, millega määratakse toetus, ning sellega heakskiidetud projekt koos kõigi lisadega, kui toetust taotletakse välisprojekti omafinantseeringu katmiseks.

(3) Toetusest ei rahastata kulu, mille katteks on juba toetust eraldatud või makstud välistoetuse, riigieelarve või muu avaliku sektori vahenditest, välja arvatud välisprojekti omafinantseeringu toetuse korral.

4. peatükk

Valdkondlikud programmid ja nendele kohalduvad eritingimused

1. jagu

Hasartmängu- ja digisõltuvuse programm

§ 12. Eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Hasartmängu- ja digisõltuvuse programmi eesmärk on toetada hasartmängu- ja digisõltuvusega inimesi ja nende lähedasi tasuta ravi- ja rehabilitatsiooniteenuste pakkumisega ning ennetada seeläbi hasartmängu- ja digisõltuvuse levikut ühiskonnas.

(2) Hasartmängu- ja digisõltuvuse programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

1) tasuta hasart- või digisõltlase ja tema lähedase psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia kontaktnõustamisena vähemalt Tallinnas ja Tartus ning telefoni või veebi teel üle Eesti;

2) vähemalt üks kord aastas teavitussürituse korraldamine vastutustundliku mängimise põhimõtete propageerimiseks ning hasartmängu- ja digisõltuvusest teadlikkuse suurendamiseks;

3) muud lõikes 1 nimetatud eesmärgi elluviimiseks vajalikud ja põhjendatud tegevused.

§ 13. Eritingimused

(1) Paragrahvi 12 lõike 2 punktides 1 ja 3 nimetatud tegevustest kasusaajad on mängu- ja digisõltlased ning nende lähedased, punkti 2 tegevustest kasusaaja on laiem avalikkus.

(2) Projekt peab hõlmama vähemalt § 12 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusi ja võib sisaldada ka punktis 3 nimetatud tegevusi.

(3) Taotlejal peab olema vähemalt kolmeaastane ja partneril vähemalt üheaastane kogemus psühholoogilise nõustamise ja psühhosotsiaalsete tugiteenuste osutamise valdkonnas.

(4) Projekti meeskonda peab olema kaasatud vähemalt üks kliiniline psühholoog.

(5) Taotlusele peab olema lisatud taotleja ja partneri kinnitus selle kohta, et projektiga planeeritud teenused ja sekkumised on tõenduspõhised.

2. jagu

Vaimse tervise huvikaitse programm

§ 14. Eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Vaimse tervise huvikaitse programmi eesmärk on edendada elanikkonna heaolu ja vaimse tervise huvikaitset.

(2) Vaimse tervise huvikaitse programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

1) tegevused, mis on suunatud vaimse tervise valdkonnas tegutsevate organisatsioonide huvikaitse- ja tegutsemisvõimekuse tugevdamisele;

2) valdkonnas tegutsevate osapoolte teadlikkuse suurendamine tõenduspõhise vaimse tervise alase teabe tõhusaks levitamiseks;

3) tõenduspõhise vaimse tervise alase teabe kommunikatsioon elanikkonnale;

4) valdkonna arendamiseks Sotsiaalministeeriumile tõendusmaterjalil, valdkonna poliitikadokumentidel, eksperthinnangutel või esindus- ja erialaorganisatsioonide seisukohtadel põhinevate ettepanekute tegemine;

5) muud lõikes 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks vajalikud tegevused, mis täiendavad punktides 1–4 nimetatud tegevusi.

§ 15. Eritingimused

(1) Paragrahvi 14 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevustest kasusaajad on vaimse tervise valdkonnas tegutsevad organisatsioonid, punktis 3 nimetatud tegevuse kasusaaja on Eesti elanikkond tervikuna ja punktis 4 nimetatud tegevuse kasusaajad on poliitikakujundajad.

(2) Projekt peab hõlmama vähemalt § 14 lõike 2 punktides 1–4 nimetatud tegevusi ja võib sisaldada ka punktis 5 nimetatud tegevusi.

(3) Taotlejal peab olema projekti elluviimise perioodi alguseks varasem vähemalt kolmeaastane ja partneril vähemalt üheaastane kogemus vaimse tervise huvikaitse valdkonnas.

3. jagu

Psüühikahäireid kogenud inimeste võimestamise programm

§ 16. Eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Psüühikahäireid kogenud inimeste võimestamise programmi eesmärk on vähendada psüühikahäirega ja vaimse tervise raskustega seotud häbimärgistamist.

(2) Psüühikahäireid kogenud inimeste võimestamise programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) psüühikahäireid ja vaimse tervise raskusi kogenud inimeste seast valitud eestkõnelejate kontseptsiooni ja tegevusmudeli koostamine eestkõnelejate ettevalmistamiseks, toetamiseks ja rakendamiseks;
- 2) punktis 1 nimetatud kontseptsiooni ja tegevusmudeli rakendamine.

(3) Lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusmudel peab sisaldama järgmist:

- 1) tõenduspõhised tegevused häbimärgistamise vähendamiseks psüühikahäirega inimestega kokkupuutuvate spetsialistide seas ja meedias;
- 2) tegevused, mis on suunatud psüühikahäireid kogenud inimeste ettevalmistusele ja toele.

§ 17. Eritingimused

(1) Paragrahvi 16 lõike 2 tegevustest kasusaajad on psüühikahäirega inimesed ja nende lähedased.

(2) Projekt peab hõlmama kõiki § 16 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tegevusi.

(3) Taotlejal peab olema projekti elluviimise perioodi alguseks vähemalt üheaastane kogemus psüühikahäirega inimeste või nende lähedaste huvikaitstes ning taotlejal või partneril peab olema vähemalt kolmeaastane kogemus vaimse tervise valdkonnas.

4. jagu

Tervisliku toitumise ja liikumise programm

§ 18. Eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Tervisliku toitumise ja liikumise programmi eesmärk on edendada tõenduspõhist tasakaalustatud toitumist ja regulaarset liikumist Eesti elanikkonnas.

(2) Tervisliku toitumise ja liikumise programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) tegevused ja arutelud koolieelsetes lasteasutustes ja koolides, kaasates olulisemaid osapooli, et leida ja jagada kogemusi ja meetodeid selle kohta, kuidas muuta pakutav toit,

tegevused, õppekorraldus ja õpikeskkond tõendus põhised tasakaalustatud toitumist ja regulaarset liikumist toetavamaks ning tutvustada nende rakendamise võimalusi;

2) tõendus põhised tasakaalustatud toitumise ja regulaarse liikumise võimaluste loomiseks sihtrühmade koondamine, koostöö tugevdamine, ühiste algatuste käivitamine ja toetamine ning nende kajastamine meediakanalites;

3) muud lõikes 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks vajalikud tegevused.

(3) Lõikes 2 nimetatud tegevused peavad olema kooskõlas Tervise Arengu Instituudi veebilehel avaldatud riiklike toitumis- ja liikumissoovitustega ning rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 eesmärkide ja suundadega.

(4) Toetusest ei rahastata tegevusi, mille katteks on juba toetust eraldatud või makstud välisloetuse, riigieelarve või muu avaliku sektori vahenditest, välja arvatud välisprojekti omafinantseeringu toetuse korral.

§ 19. Eritingimused

(1) Paragrahvi 18 lõike 2 punktis 1 nimetatud tegevuse kasusaajad on peamiselt lapsed ja noored, koolieelsete lasteasutuste ja koolide pidajad ning lapsevanemad. Ülejäänud tegevuste kasusaajateks võivad olla ka teised tasakaalustatud toitumise edendamise eesmärgi saavutamisel olulised sihtrühmad, kelle kaasamise vajalikkust põhjendab taotleja taotluses, samuti laiem avalikkus.

(2) Projekt peab hõlmama vähemalt § 18 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusi ja võib sisaldada ka punktis 3 nimetatud tegevusi.

(3) Projekt peab olema järgmised väljundnäitajad:

1) heade kogemuste ja meetodite rakendamise aruteludele on kutsutud vähemalt 50% üldhariduskoolidest;

2) koolieelsetele lasteasutustele ja koolidele on antud võimalus osaleda vähemalt kolmes arutelus, mis toetavad koole tasakaalustatud toitumise ja regulaarse liikumise edendamisel;

3) osapoolte koostöös on algatatud vähemalt kaks tasakaalustatud toitumise ja regulaarse liikumise teemalist ühistegevust ja neid on kajastatud meediakanalites.

(4) Taotlejal ja partneril peab olema vähemalt üheaastane kogemus toitumise ja liikumise edendamise valdkonnas.

(5) Partner võib olla mittetulundusühing, sihtasutus või avalik-õiguslik juriidiline isik, kes ei esinda ühegi ettevõtte ärihuve.

(6) Taotlusele on lisatud taotleja ja partneri kinnitus selle kohta, et projektiga planeeritud teenused ja sekkumised on tõendus põhised.

(7) Toetuse saaja kohustub kooskõlastama projekti käigus valmivad materjalid ja muul viisil avalikkusele suunatud põhisõnumid eelnevalt Sotsiaalministeeriumiga, välja arvatud juhul, kui Sotsiaalministeeriumiga on kokku lepitud teisiti.

5. jagu

Elanikkonna esmaabioskuste programm

§ 20. Eesmärk, oodatavad tulemused ja toetatavad tegevused

(1) Elanikkonna esmaabioskuste programmi eesmärk on parandada Eesti elanikkonna esmaabi andmise oskusi ning edendada koostööd Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Liikumisega.

(2) Elanikkonna esmaabioskuste programmi oodatavad tulemused on järgmised:

- 1) esmaabioskuste (täiend)õppe ja (täiend)koolituste korraldamise terviklik süsteem on välja arendatud ja toimib;
- 2) võimekus kriisilukordades elanikkonnale kiirelt esmaabioskusi anda on välja arendatud;
- 3) esmaabioskuste õppe ja koolitustega tegelevate organisatsioonide koostöövõrgustik on välja arendatud ja toimib;
- 4) koostööd Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Liikumisega on arendatud.

(3) Elanikkonna esmaabioskuste programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) 2023. aastal Sotsiaalministeeriumis kinnitatud esmaabioskuste (täiend)õppe ja (täiend)koolituste süsteemi pikaajalise tervikliku plaani elluviimise üksikasjaliku tegevuskava (edaspidi *tegevuskava*) koostamine, sealhulgas juhtimismudeli koostamine, ja selle kooskõlastamine Sotsiaalministeeriumiga;
- 2) tegevuskava elluviimise koordineerimine, lähtudes Sotsiaalministeeriumi suunistest, ning kokkulepitud tegevuste täitmise jälgimine;
- 3) kriisilukordadeks plaani ja võimekuse loomine, mis tagaks vajaduse korral elanikkonna esmaabioskuste kiire suurendamise;
- 4) esmaabioskuste õppe ja koolitustega tegelevate organisatsioonide toimiva koostöövõrgustiku loomine ja arendamine Eestis;
- 5) elanikkonna esmaabioskuste suurendamiseks vajalike koolituste korraldamine sihtrühmadele, põhjendades sihtrühmade valikut;
- 6) Eesti osalemine Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Liikumises, tasudes selleks kohustuslikud rahvusvahelised liikmemaksud, rahvusvahelistel kohtumistel ja missioonidel osalemise valmisoleku tagamine ning Eestit esindava organisatsiooni ja selle personali arendamine;
- 7) arvamuste ja ettepanekute esitamine Sotsiaalministeeriumi või Terviseameti edastatud dokumentide kohta ning nõu andmine esmaabi puudutavates küsimustes;
- 8) muud lõikes 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks vajalikud tegevused, sealhulgas tegevused, mis täiendavad punktides 1–7 nimetatud tegevusi.

(4) Lõike 3 punktides 1–3 nimetatud tegevuste edukaks elluviimiseks planeeritakse seotud osapooltega arutelud ja tehakse arutelude tulemuste analüüs ning nende põhjal esitatakse järeldused ja ettepanekud Sotsiaalministeeriumile.

§ 21. Eritingimused

(1) Paragrahvi 20 lõike 3 punktis 5 nimetatud tegevusest kasusaajad on Eesti elanikud. Ülejäänud tegevustest kasusaajad on poliitikakujundajad ning esmaabioskuste õppe ja koolitustega tegelevad organisatsioonid.

(2) Projekt peab hõlmama vähemalt § 20 lõike 2 punktides 1–7 nimetatud tegevusi ja võib sisaldada ka punktis 8 nimetatud tegevusi.

(3) Projekti tegevuste kohustuslikud väljundid on järgmised:

- 1) koostatud on tegevuskava aastateks 2024–2030. Tegevuskavas on kirjeldatud kavandatud tegevuste sisu, esitatud eesmärk ja oodatav tulemus ning välja toodud vastutaja ja kaasatavad osapooled, samuti ajakava ja vaheetapid iga tegevuse elluviimisel;
- 2) esmaabioskuste koolituste ja täiendõppe koostöövõrgustik toimib;
- 3) koostatud on plaan, kuidas suurendada kriisilukordades vajaduse korral loetud nädalate jooksul elanikkonna esmaabioskusi ja kuidas tagada selle plaani elluviimine;
- 4) projekti käigus pakutakse tasuta esmaabioskuste koolitust, mis sisaldab ka psühholoogilise esmaabi komponenti;
- 5) esmaabioskuste koolituste ja täiendõppe koostöövõrgustiku põhimõtted, väärtused, eesmärgid, tegevused, liikmed ja nende valiku alused on selgelt sõnastatud ja leitavad toetuse saaja veebilehelt.

(4) Projektil peavad olema järgmised väljundnäitajad:

- 1) lõike 3 punktis 2 nimetatud koostöövõrgustiku raames toimuvad kohtumised projekti elluviimise perioodil vähemalt kaks korda aastas;
- 2) lõike 3 punktis 3 nimetatud plaan on valminud 2024. aasta IV kvartaliks;
- 3) lõike 3 punktis 4 nimetatud koolitust pakutakse projekti elluviimise perioodil kõigis maakondades;
- 4) lõike 3 punktis 4 nimetatud koolitust on korraldatud vähemalt kaheksas koolis.

(5) Taotlejal peab olema projekti elluviimise perioodi alguseks vähemalt kaheaastane kogemus ja partneril vähemalt üheaastane kogemus esmaabioskuste õppe ja koolituste valdkonnas.

(6) Taotlusele on lisatud taotleja ja partneri kinnitus selle kohta, et nad lähtuvad oma tegevustes tõenduspõhisusest ja tervishoiuvaldkonna tunnustatud parimatest teadmistest ja praktikast, sealhulgas psühholoogilise esmaabi puhul WHO psühholoogilise esmaabi kõige uuematest materjalidest.

(7) Projekti tegevustes võivad osaleda organisatsioonid, mis lähtuvad lõikes 6 nimetatud põhimõtetest.

6. jagu **Toiduabi programm**

§ 22. Eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Toiduabi programmi eesmärk on võrgustikutöö abil innovaatseliselt ära kasutada päästetud toitu, et Eesti eri piirkondades toetada eelkõige puudust kannatavaid inimesi võimalikult nende kodu lähedal koostöös kohalike omavalitsuste, kogukondade ja teiste osapooltega.

(2) Toiduabi programmis toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) toidukao vähendamise või päästetud toidu ärakasutamise eesmärgil võrgustikutöö algatamine või edendamine;
- 2) arenguvisioni loomine ning selle elluviimiseks koostöös punktis 1 nimetatud võrgustikuga tegevuskava koostamine;
- 3) punktis 2 nimetatud tegevuskava rakendamine.

(3) Lõike 2 punktis 2 nimetatud arenguvision peab olema kooskõlas lõikes 1 nimetatud eesmärgiga ning sisaldama oodatavaid tulemusi ja nende mõju, sealhulgas rohelise jalajälje vähendamisele ja puudust kannatavatele inimestele.

(4) Lõikes 2 nimetatud tegevuskava võib sisaldada muu hulgas tegevusi kohalike omavalitsuste ja kogukondade aktiveerimiseks ja võimestamiseks, puudust kannatavate ja abivajavate inimeste ülesleidmiseks, toidukao vähendamiseks, toidu päästmiseks või innovaatseliselt päästetud toidu ärakasutamiseks. Tegevuskava sisaldab ka tegevuste elluviimise ajakava.

§ 23. Eritingimused

(1) Paragrahvi 22 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevustest kasusaajad võivad olla toidupäästmise ja toiduabi korraldamisega tegelevad organisatsioonid, kogukonnad või kohalikud omavalitsused ning punktis 3 nimetatud tegevusest kasusaaja on laiem avalikkus, sealhulgas puudust kannatavad inimesed.

(2) Projekt peab hõlmama kõiki § 22 lõikes 2 nimetatud tegevusi.

(3) Projekti tegevuste kohustuslikud väljundid on järgmised:

- 1) võrgustikutöö toimib;

2) koostöövõrgustik on igal aastal laienenud selliselt, et tegevused lisanduvad ka teistesse piirkondadesse;

3) lahendus päästetud toidu innovaatseliselt ärakasutamiseks või toidukao vähendamiseks võimalikult tarbija kodu lähedal toimib.

(4) Taotlejal ja partneril peab olema vähemalt üheaastane kogemus toidupäästmise või toiduabi korraldamisel.

(5) Toetuse maksimaalne suurus on 50 000 eurot ühe aasta kohta ja minimaalne suurus 30 000 eurot ühe aasta kohta.

(6) Toetuse saaja ja partner peavad lähtuma projekti tegevustes Põllumajandus- ja Toiduameti juhenditest toidu annetamisel ja ümbertöötlemisel ning toiduainete käitlemisel.

5. peatükk **Toetuse taotlemine**

§ 24. Taotlusvooru avamine

(1) Taotlusvooru avamise ja taotluste esitamise tähtaja, projektide elluviimise perioodi ja eelarve kinnitab sotsiaalkaitseminister toetuse andmist korraldava komisjoni (edaspidi *komisjon*) ettepanekul.

(2) Taotlusvooru võib korraldada ühe või mitme valdkondliku programmi rahastamiseks.

(3) Sotsiaalministeerium avalikustab taotlusvooru avamise teate kodulehel vähemalt viis kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

(4) Taotlusvoor on avatud vähemalt 30 kalendripäeva.

§ 25. Taotluse esitamine

(1) Taotleja koostab ja esitab taotluse taotlusvooru tähtpäevaks elektrooniliselt e-toetuse keskkonnas, lähtudes selles esitatud andmeväljadest.

(2) Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtaegset esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

(3) Taotleja võib taotlusvooru ühe valdkondliku programmi kohta esitada ühe taotluse.

6. peatükk **Taotluste menetlemine**

§ 26. Taotluse menetlemine

(1) Sotsiaalministeerium kontrollib taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavust kümne tööpäeva jooksul taotluste esitamise tähtpäevast arvates.

(2) Kui taotlus sisaldab vormilisi puudusi või projekti tegevuste eelarve sisaldab abikõlbmatuid kulusid, annab Sotsiaalministeerium taotlejale kuni viis tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra pikeneb nõuetele vastavuse kontrolli tähtaeg.

(4) Taotlejal on õigus esitatud taotlust muuta vaid Sotsiaalministeeriumi osutatud puuduste kõrvaldamiseks.

§ 27. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Sotsiaalministeerium tunnistab taotleja ja partneri nõuetele vastavaks juhul, kui nad vastavad §-s 10 nimetatud nõuetele.

(2) Sotsiaalministeerium tunnistab taotluse nõuetele vastavaks, kui:

- 1) taotlus vastab §-s 11 nimetatud nõuetele;
- 2) taotlust on muudetud üksnes osas, millele Sotsiaalministeerium on puuduste kõrvaldamisel osutanud;
- 3) taotleja on võimaldanud kontrollida taotluses esitatud andmete õigsust.

(3) Kui taotleja, partner või taotlus ei vasta lõikes 1 või 2 nimetatud tingimustele, tunnistatakse taotlus nõuetele mittevastavaks.

§ 28. Projektide hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluses kajastatud projekti hinnatakse vastavalt hindamisjuhendile (lisa) järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) projekti vajalikkuse põhjendatus ja vastavus sihtrühma vajadustele – kuni 5 punkti;
- 2) projekti eesmärgipärasus – kuni 6 punkti;
- 3) projekti tegevuste, tulemuste mõõtmise ja ajakava läbimõeldus ja põhjendatus ning nende omavaheline loogiline seos – kuni 5 punkti;
- 4) tegevuste mõju kestlikkus – kuni 5 punkti;
- 5) taotleja ja partneri teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus kavandatud tulemuste saavutamiseks – kuni 4 punkti;
- 6) eelarve põhjendatus, realistlikkus ja säästlikkus – kuni 5 punkti.

(2) Projekti hindab Sotsiaalministeerium, kes võib kaasata hindajaks ka välise eksperdi. Väline ekspert peab eelnevalt kirjalikus vormis kinnitama oma sõltumatust ja erapooletust vastava projekti hindamisel ning menetluse käigus taotleja kohta saadud info mitteavaldamist. Kui ekspert on seotud taotlusvooru esitatud projekti ettevalmistamisega või toetuse taotleja või partneriga, kohustub ta viivitamata teavitama Sotsiaalministeeriumit huvide konfliktist ning taandama ennast projekti hindamisest.

(3) Hindajad määratakse iga valdkondliku programmi kohta. Hindaja hindab kõiki sama valdkondliku programmi projekte.

(4) Kui projekti hindab mitu hindajat, leitakse hindamiskriteeriumite alusel punktide aritmeetiline keskmine.

(5) Projektid reastatakse paremusjärjestuse saamiseks hindamise tulemusel valdkondlike programmide kaupa eraldi pingeritta alates suurima punktisumma saanud projektist. Võrdse koondhindega projektide korral saab pingereas kõrgema koha projekt, mille lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud hindamiskriteeriumite liidetud punktisumma on suurem. Kui punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha projekt, mille lõike 1 punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumi punktisumma on suurem. Kui ka need punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha ajaliselt varem esitatud taotlus.

(6) Projektide pingerida edastatakse komisjonile. Komisjonil on põhjendatud juhul õigus pingerida muuta, kui projektide hindamiskriteeriumite alusel hinnates jõutakse teisele tulemusele.

(7) Komisjon teeb ettepaneku taotlus rahuldada, kui projekti koondhinne on vähemalt 16 punkti ning see ei ole saanud ühegi hindamiskriteeriumi väärtuseks 0 punkti. Kui lävendit ületavate taotluste summa ületab taotlusvooru eelarvet, teeb komisjon ettepaneku taotluste rahuldamiseks vastavalt pingereale seni, kuni jagub eelarvevahendeid.

(8) Komisjonil on õigus teha ettepanek asuda taotlejaga läbirääkimistesse projekti sisu või eelarve muutmiseks, sealhulgas teha ettepanek liita sisult kattuvad või teineteist täiendavad taotlused üheks. Komisjoni nimel peab taotlejaga läbirääkimisi komisjoni määratud esindaja (läbirääkija), kaasates projekti hindajad. Komisjon määrab tähtaja läbirääkimiste pidamiseks. Taotlejaga kokkuleppele jõudmise korral esitab taotleja e-toetuse keskkonna kaudu muudetud taotluse. Läbirääkija tutvustab seejärel komisjonile läbirääkimiste tulemusi ning komisjon teeb ettepaneku taotlus rahuldada või rahuldamata jätta.

(9) Komisjon teeb läbirääkimiste tulemusel ettepaneku taotlus rahuldamata jätta, kui:

- 1) projekti hindamise tulemus ei vasta lõikes 7 sätestatule;
- 2) taotlejaga peetud läbirääkimistel ei saavutatud kokkulepet projekti sisu või eelarve muutmiseks;
- 3) taotleja ei esita läbirääkimiste järel komisjoni määratud tähtajaks muudetud taotlust;
- 4) läbirääkimiste järel esitatud taotlus ei vasta saavutatud kokkuleppele.

(10) Kui komisjon teeb läbirääkimiste järel ettepaneku taotlus rahuldamata jätta, ei pea komisjon tegema ettepanekut pingereas järgmisel kohal oleva taotluse rahuldamiseks.

(11) Komisjoni ettepanek taotlus rahuldada, rahuldamata jätta või alustada taotlejaga läbirääkimisi tehakse koosolekul ning see vormistatakse protokollina.

§ 29. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb Sotsiaalministeerium, lähtudes nõutele vastavuse kontrolli tulemusest, hindaja hinnangust ja komisjoni protokollist.

(2) Taotlus rahuldatakse, kui komisjon on teinud ettepaneku taotlus rahuldada.

(3) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- 1) taotleja, partner või taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks;
- 2) komisjon on teinud ettepaneku taotlus rahuldamata jätta;
- 3) taotleja või partner mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist.

(4) Taotlejale tehakse taotluse kohta tehtud otsus teatavaks e-toetuse keskkonna vahendusel kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 30. Toetuse kasutamise lepingu sõlmimine

(1) Sotsiaalministeerium sõlmib toetuse saajaga toetuse kasutamise lepingu (edaspidi *leping*). Sotsiaalministeerium edastab lepingu toetuse saajale allkirjastamiseks 30 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kui toetuse saaja ei tagasta allkirjastatud lepingut 20 päeva jooksul selle kättesaamisest arvates, loetakse, et ta on toetusest loobunud.

(2) Lepingus sätestatakse muu hulgas toetuse kasutamise eesmärk, selle saavutamiseks vajalikud tegevused, väljundid ja nende näitajad, tulemused ja nende näitajad, tegevuste elluviimise periood ning maksete tegemise ja aruannete esitamise kord.

(3) Sõlmitud leping edastatakse toetuse saajale e-toetuse keskkonna kaudu.

7. peatükk

Projekti muutmine ja taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

§ 31. Projekti muutmine

(1) Põhjendatud juhtudel ja Sotsiaalministeeriumi nõusolekul võib elluviidavas projektis teha muudatusi võrreldes rahuldatud taotluses kavandatudga.

(2) Projekti muutmiseks esitab toetuse saaja avalduse e-toetuse keskkonna kaudu. Projekti muutmise saab algatada ka Sotsiaalministeerium.

(3) Sotsiaalministeeriumil on õigus projekti muutmise keelduda eelkõige juhul, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti elluviimise perioodil.

(4) Sotsiaalministeerium otsustab projekti muutmise 30 päeva jooksul pärast asjakohase ja puudusteta avalduse saamist või omal algatusel muudatuse tegemise korral toetuse saaja seisukoha saamist.

(5) Projekti muudatused lepitakse kokku lepingu lisas. Kui muudatus eeldab ka taotluse rahuldamise otsuse muutmist, algatab Sotsiaalministeerium esmalt taotluse rahuldamise otsuse muutmise.

(6) Väheoluliste muudatuste tegemiseks avaldust projekti muutmiseks Sotsiaalministeeriumile ei esitata. Väheolulisteks muudatuseks loetakse:

- 1) projekti tegevuse ajakava muutmine tingimusel, et tegevuse ja projekti lõpptähtaeg ei muutu;
- 2) projekti tegevuse muutmine nii, et sellega ei muutu oluliselt tegevuse sisu;
- 3) projekti tegevuse eelarve muutmine kuni 15% algse eelarverea summast, kuid kõige rohkem 10 000 eurot eelarverea kohta, tingimusel et projekti tegevuste sisu, kulude kogumaht ja toetuse osakaal ei muutu.

(7) Väheolulised muudatused ja nende põhjendused esitatakse projekti vahe- ja lõpparuandes.

§ 32. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Sotsiaalministeerium tunnistab taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on taotleja, toetuse saaja või partner teadlikult esitanud Sotsiaalministeeriumile ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) toetuse saaja ei tagasta allkirjastatud lepingut 20 päeva jooksul selle Sotsiaalministeeriumilt saamisest arvates;
- 4) toetuse saaja loobub toetusest.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse täielikult kehtetuks tunnistamise korral leping lõpeb. Toetuse saajal tuleb kehtetuks tunnistatud taotluse rahuldamise otsuses nimetatud summa ulatuses saadud toetus tagastada.

8. peatükk

Toetuse maksmise tingimused ja aruannete esitamine

§ 33. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetuse maksed teeb Sotsiaalministeerium üldjuhul kvartaalsete maksetena vastavalt lepingus nimetatud ajagraafikule.

(2) Sotsiaalministeerium võib toetuse maksed osaliselt või täielikult peatada, kui:

- 1) vahearuandes esineb puudusi;
- 2) toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;

- 3) kuludokumentides esineb puudusi või kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
- 4) ilmnenu asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja või partner ei suuda ettenähtud ajaks projekti ellu viia või kavandatud tulemusi saavutada;
- 5) võimaliku toetuse tagasinõudmise asjaolud on selgitamisel või tagasinõutav summa ei ole lõplikult tagasi makstud.

§ 34. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine ja kontrollimine

(1) Toetuse saaja esitab Sotsiaalministeeriumile projekti elluviimise kohta vahearuaruande kaks korda aastas lepingus märgitud tähtaegadel.

(2) Toetuse saaja esitab Sotsiaalministeeriumile projekti lõpparuande 30 päeva jooksul projekti elluviimise perioodi lõppkuupäevast arvates.

(3) Aruanne hõlmab tegevusaruannet ja finantsaruannet. Tegevusaruande vorm on kättesaadav e-toetuse keskkonnas. Finantsaruandes esitatakse info projekti eelarve täitmise kohta tegevuste kaupa aruandeperioodil ja kumulatiivselt kõigi seniste aruandeperioodide kohta ning kulude loetelu. Kui toetust taotletakse omafinantseeringu katmiseks, esitab toetuse saaja projekti lõpparuandega ka välisprojekti raames esitatud ja kinnitatud lõpparuande.

(4) Aruanded esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab aruande esitamist, loetakse uueks aruande esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

(5) Sotsiaalministeerium kontrollib 30 päeva jooksul aruande laekumisest, kas aruanne on nõuetekohaselt täidetud. Puuduste korral annab Sotsiaalministeerium toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks, mille võrra pikeneb aruande kontrollimise aeg.

(6) Sotsiaalministeeriumil on õigus kontrollida toetuse saaja esitatud aruannete õigsust ja toetuse kasutamise sihipärasust. Muu hulgas on tal õigus:

- 1) kontrollida toetuse kasutamisega seotud andmeid ja dokumente;
- 2) saada toetuse saajalt kirjalikke ja suulisi seletusi;
- 3) viibida toetuse saaja ja partneri ruumides ja territooriumil, mis on seotud tegevuse elluviimisega;
- 4) veenduda projekti väljundite olemasolus ning saada infot nende levitamise kohta.

9. peatükk

Toetuse saaja, partneri ja Sotsiaalministeeriumi õigused ja kohustused

§ 35. Toetuse saaja ja partneri kohustused

(1) Toetuse saaja ja partner on kohustatud:

- 1) kasutama toetust sihipäraselt ja otstarbekalt taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja lepingus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 2) kirjendama projekti abikõlblikke kulusid raamatupidamises muudest kuludest selgelt eristatavalt, välja arvatud need abikõlblikud kulud, mis on seotud välisprojekti omafinantseeringu katmisega;
- 3) kandma kasutamata ja tagasinõutud toetuse tagasi tähtajaks;
- 4) teavitama Sotsiaalministeeriumit esimesel võimalusel, kui ilmnevad tegevuse elluviimist raskendavad asjaolud;
- 5) koguma ja esitama Sotsiaalministeeriumile andmeid projekti näitajate kohta, mis on vajalikud projekti tulemuste hindamiseks;
- 6) tegema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ettepaneku vähemalt kolmele erapooletule pakkujale pakkumuse esitamiseks, kui teenuse või asja eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 20 000 eurot või enam, välja arvatud juhul, kui kavandatava ostu turul puudub ettevõtjate paljusus;

- 7) järgima riigihangete tegemisel riigihangete seadust, kui toetuse saaja või partner on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses;
- 8) täitma projekti elluviimisega seotud õigusaktides sätestatud kohustusi;
- 9) vastama Sotsiaalministeeriumi küsimustele kümne tööpäeva jooksul, välja arvatud juhul, kui asjaoludest tulenevalt on antud pikem tähtaeg;
- 10) võimaldama Sotsiaalministeeriumil viivitamata kontrollida projekti elluviimisega seotud dokumente või teha kohapealset kontrolli;
- 11) säilitama taotlemise, toetuse saamise ja projekti elluviimisega seonduvat dokumentatsiooni viis aastat pärast projekti lõppu ning vähese tähtsusega abi saamise dokumente kümne majandusaasta jooksul toetuse andmise lepingu sõlmisest arvates;
- 12) esitama projekti raames valminud trükise, koolitusmaterjali, andmekogu, uuringu aruande või muu sellise tulemuse Sotsiaalministeeriumile ühes eksemplaris elektrooniliselt;
- 13) nimetama Sotsiaalministeeriumit kirjeldatud tegevuse toetajana vastavates trükistes, reklaamides ja avalikel esinemistel, kasutades võimaluse korral Sotsiaalministeeriumi logo. Logo kasutus peab vastama valitsusasutuste ühise visuaalse identiteedi stiiljuhistele;
- 14) avalikustama oma veebilehel ja sotsiaalmeedia kanalis toetatud projekti nime, eesmärgid, kogu- ja toetussumma ning info olulisemate tegevuste ja tulemuste kohta;
- 15) lõpetama Sotsiaalministeeriumi soovi korral tema sümboolika edasise kasutamise;
- 16) tagama tegevuste elluviimisel minimaalse ökoloogilise jalajälje, sealhulgas lähtudes nn keskkonnasõbraliku sündmuse põhimõtetest ürituste korraldamisel, vähendades märkimisväärselt ühekordsete toodete ja pakendite kasutamist, digiprügi ja paberdokumentide hulka ning trükiste tellimist, tegeledes transpordi tõhusama planeerimisega, tagades võimaluse korral osalemise distantsilt. Teenuste ja toodete, sealhulgas mööbel, puhastustooted, kontoritarbed, IT-seadmed, hankimisel lähtutakse soovitatavalt keskkonnaministri 29. juuni 2021. a määruse nr 35 „Hankelepingu esemeks olevate toodete ja teenuste keskkonnahoidlikud kriteeriumid ja nende kohta riigihanke alusdokumentides kehtestavad tingimused“ lisa 4 sätestatud põhimõtetest.

(2) Kui taotletava toetuse näol on tegemist komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohase vähese tähtsusega abi andmisega ning kui üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise kohustus on toetuse saajale pandud enne toetuse taotlemist, esitab toetuse saaja ülesande andmist tõendava dokumendi nimetatud komisjoni määruse preambuli punkti 6 tähenduses.

(3) Välisprojekti omafinantseeringu katmiseks tehtud kuludele kohaldatakse käesoleva paragrahvi tingimusi niivõrd, kuivõrd need ei lähe vastuollu välisprojektile seatud tingimustega.

§ 36. Toetuse saaja ja partneri õigused

(1) Toetuse saajal ja partneril on õigus saada Sotsiaalministeeriumilt infot ja nõuandeid, mis on seotud määruses sätestatud nõuete ning toetuse saaja ja partneri kohustustega.

(2) Toetuse saajal on õigus esitada põhjendatud juhul taotluse rahuldamise otsuse või lepingu muutmise taotlus.

§ 37. Sotsiaalministeeriumi kohustused

Sotsiaalministeerium on kohustatud:

- 1) säilitama vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid kümne majandusaasta jooksul lepingu sõlmimisest;
- 2) kandma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse andmed antud vähese tähtsusega abi kohta;
- 3) teavitama toetuse saajat taotluse rahuldamise otsuses vähese tähtsusega abi andmisest.

§ 38. Sotsiaalministeeriumi õigused

(1) Sotsiaalministeeriumil on õigus kontrollida aruannetes esitatud teabe vastavust tegelikkusele ja toetuse kasutamise sihipärasust projekti elluviimise, toetuse saaja või partneri asukohas, teavitades toetuse saajat sellest ette.

(2) Sotsiaalministeeriumil on õigus nõuda toetus osaliselt või tervikuna tagasi, kui:

- 1) Sotsiaalministeerium tunnistab taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks;
- 2) taotluses kirjeldatud tegevus on tähtajaks ellu viimata või on viidud ellu osaliselt;
- 3) taotluses kirjeldatud tulemusi ei ole tähtajaks saavutatud või on saavutatud osaliselt;
- 4) ilmneb asjaolu, mille tõttu tegevuste elluviimine ei ole otstarbekas või see on võimatu;
- 5) toetuse saaja ei ole täitnud omafinantseeringuga seotud nõudeid;
- 6) toetuse saaja või partner ei ole toetust kasutanud sihipäraselt;
- 7) toetuse saaja või partner ei võimalda või raskendab oluliselt toetuse kasutamise üle kontrolli tegemist;
- 8) toetuse saaja või partner rikub lepingust tulenevat kohustust;
- 9) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Riisalo

sotsiaalkaitseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Nele Labi

innovatsiooni asekantsler kantsleri ülesannetes

Hindamisjuhend

1. Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust hinnatakse alljärgnevate hindamiskriteeriumite järgi.

1.1. Projekti vajalikkuse põhjendatus ja vastavus sihtrühma vajadustele – kuni 5 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osa „Sisu“ punktis „Olemasolev olukord ja ülevaade projekti vajalikkusest“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse, kas projekti vajalikkust sihtrühma probleemi lahendamisel on põhjalikult analüüsitud ning kas analüüs toetub konkreetsetele dokumentidele ja muudele materjalidele (uuringud, arengukavad, analüüsid, küsitlused jms).

- 0 punkti – sihtrühma ei ole kirjeldatud ja/või projekti vajalikkus ja vastavus sihtrühma vajadustele ei ole tõendatud.
- 3 punkti – sihtrühma on osaliselt kirjeldatud ja/või projekti vajalikkus ja vastavus sihtrühma vajadustele on osaliselt tõendatud.
- 5 punkti – sihtrühma on selgelt kirjeldatud ning projekti vajalikkus ja vastavus sihtrühma vajadustele on tõendatud.

1.2. Projekti eesmärgipärasus – kuni 6 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osa „Sisu“ punktis „Projekti eesmärk ja tulemused“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse projekti mõju olukorrale, kas välja toodud tulemused on projekti eesmärgi saavutamiseks vajalikud ning kas projekt on kooskõlas Sotsiaalministeeriumi valdkonna arengukavade ja programmide tegevuste ja teenustega ning toetab neis seatud eesmärkide täitmist.

Hinnatakse järgmisi kriteeriumeid:

- ✓ kas projekti tulemused (oodatav mõju) on esitatud uue kvaliteedi, olukorra, taseme või seisundina ning on spetsiifilised, mõõdetavad, ajastatud (saavutatavad projekti lõpuks), realistlikud ja täpsed;
 - ✓ kas tulemused aitavad kaasa projekti eesmärgi saavutamisele;
 - ✓ kas sihtrühm saab projekti elluviimisest kasu;
 - ✓ kas projekti eesmärk on sõnastatud saavutatava tulemuse, seisundi või olukorrana, vastab taotlusvoorus kirjeldatud eesmärkidele ja on seostatud valdkonna arengukavade ja programmide kohustuste täitmisega.
- 0 punkti – vähemalt ühe loetletud kriteeriumi puhul on tingimused täitmata.
 - 2 punkti – ükski kriteerium ei ole täitmata, kuid puudujääke on kahe või enama kriteeriumi puhul.
 - 4 punkti – ükski kriteerium ei ole täitmata, kuid puudujääke on ühe kriteeriumi puhul.

- 6 punkti – kõigi kriteeriumite puhul on tingimused täidetud.

1.3. Projekti tegevuste, tulemuste mõõtmise ja ajakava läbimõeldus ja põhjendatus ning nende omavaheline loogiline seos – kuni 5 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osades „Näitajad“ ja „Tegevused“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse, kas see, mida taotleja lubab konkreetselt projekti jooksul ära teha (väljund), on tulemuste saavutamiseks vajalik, realistlik, konkreetne ja mõõdetav.

- 0 punkti – tegevuste ülevaade ei ole ammendav või tegevustega ei ole realistlik kavandatud tulemusi saavutada, tegevuste mõõdetavaid tulemusi (näitajaid) ei ole märgitud.
- 3 punkti – tegevustega on võimalik kavandatud tulemusi saavutada, kuid esineb puudujääke tegevuste kirjelduses, põhjendatuses või planeeritud ajakava teostatavuses. Mõõdetavad tulemused on esitatud, kuid nende objektiivne hindamine võib olla raske.
- 5 punkti – tegevustega on võimalik kavandatud tulemusi saavutada, tegevuste omavahelistes seostes puudujääke ei esine, planeeritud ajakava on teostatav, riskide korral on need selgelt välja toodud ja nende maandamise meetmed on lisatud. Mõõdetavad tulemused on esitatud ja nende objektiivne hindamine on võimalik.

1.4. Tegevuste mõju kestlikkus – kuni 5 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osa „Sisu“ punktis „Projekti tegevuste mõju kestlikkus“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse, kas saavutatakse lähteolukorra kestev muutus, kas positiivne mõju sihtrühmale jätkub ka pärast projekti lõppu ning kas vajalikud tegevused on planeeritud.

- 0 punkti – algne olukord taastub pärast projekti lõppu. Projekti positiivne mõju ei kesta pärast projekti lõppu või ei ole mõju jätkumine arusaadav. Jätkutegevusi ei ole planeeritud.
- 3 punkti – algne olukord ei taastu pärast projekti lõppu, kuid positiivne mõju kestab vähest aega ning tegevuste planeerimises on puudusi.
- 5 punkti – algne olukord ei taastu pärast projekti lõppu. Projekti positiivne mõju kestab ka pärast projekti lõppu. Vajalikud tegevused on planeeritud.

1.5. Taotleja ja partneri teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus kavandatud tulemuse saavutamiseks – kuni 4 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osa „Sisu“ punktides „Projekti taotleja“ ja „Projekti partner“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse projekti elluviija, s.o toetuse taotleja ja partneri olemasolu korral tema partneri teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavust kavandatud tulemuse saavutamiseks.

- 0 punkti – elluviija kogemusi, projektijuhi rolli ja meeskonna moodustamise aluseid ei ole kirjeldatud ammendavalt ja/või taotlejal puuduvad teadmised, oskused ja kogemused projekti elluviimiseks või seda ei ole võimalik tuvastada.
- 2 punkti – elluviijal on suurem osa vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi ning meeskond projekti elluviimiseks olemas, kuid nende osaline puudumine võib takistada kavandatud tulemuse saavutamist või projekti ei ole kaasatud partnereid või ei ole partneri roll põhjendatud ja arusaadav.

- 4 punkti – elluviijal on vajalikud teadmised, oskused ja kogemused ning meeskond projekti kavandatud tulemuse saavutamiseks, projekti ettevalmistamisse ja elluviimisse on kaasatud partner(id), kelle roll on põhjendatud ja arusaadav.

1.6. Eelarve põhjendus, realistlikkus ja säästlikkus – kuni 5 punkti.

Hindamisel lähtutakse taotluse osas „Eelarve“ välja toodud andmetest.

Hinnatakse, kas eelarve on kõikide taotluses kavandatud tegevuste puhul põhjalikult lahti kirjutatud ning kas planeeritud kulud on kavandatud tulemuse saavutamiseks vajalikud ja mõistlikud.

- 0 punkti – eelarve ei ole tegevuste kaupa lahti kirjutatud või kulud ei ole põhjendatud, realistlikud ega säästlikud.
- 3 punkti – eelarve on tegevuste kaupa osaliselt lahti kirjutatud, kulude selgitused on ebapiisavad või esineb puudusi kulude põhjendatuses, realistlikkuses või säästlikkuses.
- 5 punkti – eelarve on tegevuste kaupa kululiigiti detailselt esitatud ning kulude sisu ja vajadus on selgelt lahti kirjutatud. Kulud on põhjendatud, realistlikud ja säästlikud. Eelarve osad on omavahel tasakaalus ja liigitus põhjendatud.